

WILLIAM EGGLESTON

El misteri del quotidià

**KBr Fundació MAPFRE
Barcelona**

WILLIAM EGGLESTON

Seu: KBr Fundación MAPFRE

Dates: 28/09/2023 – 28/01/2024

Comissari: Felix Hoffmann

Imatges en alta resolució:

<https://noticias.fundacionmapfre.org/media/2023/09/IMAGENES-1-William-Eggleston.zip>

<https://noticias.fundacionmapfre.org/media/2023/09/IMAGENES-2 William-Eggleston.zip>

Copyright de les imatges:

© William Eggleston. Cortesia Eggleston Artistic Trust i David Zwirner

Comunicació Fundación MAPFRE

Alejandra Fernández

+34 690 04 91 12

alejandra@fundacionmapfre.org

Imatge de la portada:

William Eggleston

Untitled [Sense títol], de la sèrie The Outlands], c. 1970-1973

© William Eggleston. Cortesia Eggleston Artistic Trust i David Zwirner

NOTA BIOGRÀFICA

William Eggleston va néixer el 1939 a Memphis i el van pujar la mare i els avis, perquè el seu pare va morir quan ell era molt petit. Hereu d'una família dedicada al conreu del cotó, va créixer en una terra de manglars, pantans i llacs, de grans superfícies de plantacions amb petits nuclis urbans i complicats traçats de carreteres comarcals. Una zona dels Estats Units, la del sud, que en els anys de formació d'Eggleston, la dècada del 1960, encara mantenia vives les cicatrius d'un passat esclavista i estava dividida per intensos conflictes racistes, amb una classe mitjana emergent que es transformava amb la nova societat de consum. El 1957, el fotògraf va iniciar estudis a la Universitat Vanderbilt, a Nashville, i dos anys després es va traslladar a la de Mississipi. En aquells anys va començar a fer fotografies en blanc i negre, i a partir del 1965 en color. Entre el 1973 i el 1974, mentre impartia classes a la Universitat de Harvard, va descobrir el sistema de transferència de tintes (*dye-transfer*), que li va permetre d'aconseguir uns nivells de saturació del color que eren inassolibles amb qualsevol altre mètode. El 1976 va presentar una exposició individual al MoMA, composta de setanta-cinc fotografies en color, que va causar un gran escàndol, que el va convertir en el primer fotògraf a exposar imatges en color a les parets d'un museu. L'any anterior, la George Eastman House de Rochester havia organitzat una mostra titulada *New Topographics: Photographs of a Man-Altered Landscape* [*Nova topografia. Fotografies d'un paisatge alterat per l'home*], en la qual es barrejava obra en color de Stephen Shore amb obra en blanc i negre de Robert Adams i Lewis Baltz, entre d'altres, però no hi ha dubte que la del MoMA va suposar una fita, perquè només s'hi van exposar fotografies en color i d'un sol artista.

Al llarg de la seva trajectòria, William Eggleston ha fet nombroses mostres col·lectives i individuals tant a Europa, sobretot a Alemanya, com als Estats Units, i la seva obra forma part d'algunes de les col·leccions més importants del món, com el MoMA de Nova York, el Whitney Museum of American Art, la Paul Getty Foundation o la National Portrait Gallery de Londres. El 1998 va rebre el premi internacional de la Fundació Hasselblad i el 2004 va ser guardonat amb el premi PHotoESPAÑA. Actualment viu a Memphis, Tennessee.

William Eggleston (Memphis, Tennessee, 1939) és considerat avui una llegenda viva de la fotografia.

CLAUS DE L'EXPOSICIÓ

El color

El 1935, la marca Agfa va desenvolupar la pel·lícula Agfacolor a Alemanya, i Kodak va presentar la Kodachrome als Estats Units, però cap de les dues no era econòmica, així que no estaven a l'abast de tothom. La pel·lícula Kodachrome va estar en auge a la darrera de la dècada del 1960, però s'emprava, almenys al començament, per a fotografies familiars o de viatges, el que es considera fotografia vernacle. A partir del 1965, Eggleston va començar a fotografiar només en color amb voluntat artística, i no va ser l'únic: Stephen Shore, Joel Meyerowitz o Carlos Pérez Siquier van ser alguns dels pioners de l'ús del color en fotografia.

La banalitat de les coses quotidianes

Els protagonistes de les fotografies d'Eggleston solen ser motius quotidians sense cap atractiu aparent: unes sabates velles, el congelador ple de menjar, una jaqueta penjada, l'interior d'un bany, un camió aturat en una via de servei, etc., i malgrat això les seves imatges no tenen res d'ordinari. L'artista ben aviat va demostrar que era capaç de convertir el més senzill en quelcom interessant i enigmàtic, i que la banalitat podia ser tan apassionant com la vida mateixa.

Les sèries

Eggleston no acostuma a posar títol a les seves imatges, perquè pot distreure l'espectador del que està contemplant. El recorregut per les seves sèries mostra la manera de fer de l'artista, que gairebé sembla que imiti els fotògrafs amateurs, encara que n'estigui ben lluny, ja que darrere les seves fotografies sempre hi ha unes decisions ben distants de la improvisació. Fotografia temes aparentment banals, quotidians, i ho fa amb composicions que poden semblar aleatòries. Hi ha imatges en les quals els motius estan retallats, en falten parts, la qual cosa n'accentua l'aura de misteri i fascinació.

L'EXPOSICIÓ

William Eggleston. El misteri del quotidià és una de les exposicions sobre l'autor més àmplies que fins avui s'han presentat a Espanya. Organitzada cronològicament, n'aborda els treballs en blanc i negre i aquells pels quals és més conegut, els que va fer en color a partir del 1965. Des d'aleshores, l'autor va aconseguir canviar la consideració del que valia la pena fotografiar i es va interessar per tota mena d'objectes, aportant a la pràctica fotogràfica una «mirada democràtica».

Durant els seus anys universitaris a la Universitat de Mississipi, Eggleston va conèixer l'obra d'Henri Cartier-Bresson i Walker Evans, que, segons les seves pròpies paraules, li van obrir els ulls a la possibilitat d'una fotografia feta amb més llibertat. L'«instant decisiu» de Cartier-Bresson li va fer comprendre que es podien condensar moviments i escenes complexes en una única imatge partint de motius prosaics i quotidians. Del treball d'Evans, no tan sols li van interessar els temes, sinó també els enquadraments frontals, simples i equilibrats, no exempts d'elegància. Si bé no va arribar a acabar la carrera, l'autor també va tenir l'oportunitat de conèixer la pintura dels expressionistes abstractes, que li va revelar les possibilitats del color en el seu treball, cosa que va donar certes qualitats pictòriques a les seves fotografies.

«No m'imaginava capaç de fer quelcom de millor que una còpia perfecta de Cartier-Bresson. I finalment ho vaig aconseguir. Però va arribar un moment —entenc que va tenir a veure amb el desig de cercar les meves arrels i venir a Memphis—, perquè aleshores no tenia aquests mentors, en què vaig haver d'acceptar que havia de sortir a la recerca de paisatges desconeguts. La novetat en aquella època eren els centres comercials, així que els vaig fotografiar».

A partir del 1965, Eggleston es va endinsar en un univers estrany i familiar alhora que explorava la quotidianitat de les petites ciutats del sud dels Estats Units. Fotografiava tot el que se li posava al davant: botigues de comestibles, bars, escriptoris d'oficines, supermercats, estacions de servei, retrats de la seva família i d'amics, etc. A la dècada del 1960, la mecanització del camp i l'accelerada industrialització de l'automòbil van abaratir els preus dels vehicles, així que algunes famílies van començar a poder disposar de més d'un automòbil. Les botigues de barri van començar a ser substituïdes per grans centres comercials, els anomenats *malls*, que van donar inici a una vida social que abans s'havia reservat a les places del centre de les ciutats. Als *malls*, situats als afores, s'hi podia trobar de tot en un únic espai, des de restaurants fins a botigues i cinemes, i tot plegat acompanyat de molt de color, llums i lluïssors. Un nou món de consum que Eggleston no va trigar a reflectir.

BEFORE COLOR 1963-1968

A la fi del 1950, William Eggleston va començar a fotografiar la rodalia de Memphis amb una pel·lícula de 35 mm en blanc i negre d'alta sensibilitat. Ja aleshores es va centrar en motius quotidians que incloïen restaurants, interiors domèstics i persones ocupades en coses aparentment trivials, plenes de banalitat. Va ser a partir del 1965 que va començar a emprar el color, simultaniejant-lo amb el blanc i negre, que després va deixar. Aquesta exposició ofereix per primera vegada la possibilitat de comparar els resultats de tots dos mètodes.

Les fotografies que es presenten aquí estan fetes entre mitjan i finals dels anys seixanta, encara que les impressions són posteriors. L'obra en blanc i negre d'Eggleston va ser publicada per primera vegada el 2010, amb el títol *Before Color*, per l'editorial Steidl.

William Eggleston
Untitled [Sense títol], de la sèrie Before
Color , c. 1963-1968
© William Eggleston. Cortesia
Eggleston Artistic Trust i David Zwirner

LOS ALAMOS 1965-1974

«Així que una nit em vaig quedar despert planejant el que faria l'endemà, que era anar al Montesi's, el gran supermercat de Madison Avenue, a Memphis. Em semblava un bon lloc per fer provatures. Tenia al cap un nou sistema d'exposició: sobreexposar la pel·lícula perquè sortissin tots els colors. I, Déu meu!, va funcionar. De la nit al dia. Recordo que la primera foto va ser la d'un noi empenyent carretons de supermercat. Un noi pèl-roig i pigat a la llum del capvespre. Una foto força bona, la veritat».

La imatge d'aquell noi, que podem contemplar a l'exposició, és l'origen de la primera gran sèrie d'Eggleston, *Los Alamos*. Fetes entre el 1965 i el 1968 i entre el 1972 i el 1974, aquestes fotografies, prop de dues mil dues-centes, es van fer a Tennessee, Nova Orleans, Las Vegas i el sud de Califòrnia. La sèrie, que sembla una lloança a la vida del sud dels Estats Units, no està exempta d'humor i d'ironia, i alhora constitueix un fèrtil laboratori en el qual l'artista va definir la seva estètica. Part de les imatges estan organitzades segons un element central que destaca per damunt dels altres, sia un color viu, les dimensions o la complexitat visual. D'altres les construeix a base de fragments que mantenen, tots ells, la mateixa importància en la composició, com si l'objectiu fos la recerca sobre els colors i les textures o els contrastos de tonalitats. Aquests colors, sempre brillants, recorden els dels artistes pop, i fan pensar en un món feliç. Després d'una segona mirada, més en profunditat, aquestes fotografies evidencien aspectes com ara la deterioració, la decadència, la solitud o la precarietat de la vida als suburbis del sud nord-americà més profund.

William Eggleston
Untitled [Sense títol], de la sèrie *Los Alamos*, c. 1965-1968
© William Eggleston. Cortesia Eggleston Artistic Trust i David Zwirner

THE OUTLANDS 1969-1974

Les imatges que formen el conjunt de *The Outlands* provenen de les diapositives que el comissari de fotografia John Szarkowski va seleccionar per a l'exposició que va fer de l'artista el 1976 al MoMA de Nova York, com també per al catàleg que la va acompanyar, la *William Eggleston's Guide*. Aquest treball examina a fons la situació geogràfica dels voltants de Memphis, Tennessee. La sèrie comença gairebé en el punt exacte del mateix carrer dels afores de Memphis on Eggleston va fer una de les seves fotografies més cèlebres el 1971 —un vell tricicle blanc i verd davant d'una típica casa de suburbi nord-americà— i continua per les carreteres secundàries que desemboquen al vell Mississipi, on l'artista va passar la seva infantesa, en direcció a Nova Orleans. Sobre aquestes imatges, l'historiador de la fotografia Robert Slifkin ha escrit: «Al llarg de la sèrie, les lentes i incessants forces de la natura deixen empremta en cotxes oxidats i edificis escrostonats, com també en tanques publicitàries i cartells electorals desgastats per la intempèrie, que de vegades queden enfosquits i envoltats de plantes enfiladisses. En moltes de les imatges s'estableix un equilibri entre el paisatge intervingut però degradat i el cel immaculat i sempre canviant. De vegades, la incontenible presència del firmament s'alinea amb objectes mundans i signes humils de l'activitat humana... Altres vegades, com quan Eggleston capta ocasionalment el cel reflectit als tolls de carreteres rurals plenes de clots, aparcaments descolorits i piscines suburbanes, el regne celestial queda reflectit a la terra com en un mirall, o fins i tot om en una fotografia».

The Outlands, el darrer lliurament de l'obra en color d'Eggleston, ens mostra un gran artista nord-americà que descobreix fins on pot arribar el seu llenguatge visual, i ens ofereix, a més, un document inoblidable del més profund sud dels Estats Units en transició.

William Eggleston
Untitled [Sense títol], de la sèrie *The Outlands*, c. 1970-1974
© William Eggleston. Cortesia Eggleston Artistic Trust i David Zwirner

CATÀLEG

La publicació que acompanya l'exposició presenta les imatges de totes les obres exposades. A més, inclou textos de Felix Hoffmann, comissari de la mostra, del fotògraf Jörg Sasse i del conservador de fotografia Thomas Weski. L'edició ha estat a càrrec de Steidl, C/O Berlin Foundation i Fundación MAPFRE.

XARXES SOCIALS

<https://kbr.fundacionmapfre.org/>

@KBrfmapfre #KBrEggleston

@KBrfmapfre #KBreggleston

[facebook.com/fundacionmapfrecultura](https://www.facebook.com/fundacionmapfrecultura)

ESCOLES I FAMÍLIES

Fundación MAPFRE duu a terme el programa "Quan la fotografia és art", creat per proporcionar a joves i nens un senzill però sòlid conjunt de coneixements per:

- Reconèixer la naturalesa múltiple de la imatge fotogràfica (obra d'art, testimoni documental, memòria personal...).
- Descobrir i entendre n els conceptes bàsics per identificar i apreciar-ne els valors artístics.
- Emprar la fotografia com a eina per expressar –i compartir– emocions i idees.
- Proporcionar les nocions essencials per analitzar el sentit de les imatges i d aquesta manera poder procedir amb criteri a l hora d interpretar-les i generar-les.

El programa inclou visites-taller per a escoles i famílies, com també continguts descarregables en línia per familiaritzar-se fàcilment, a l'aula o a casa, amb els conceptes que permeten entendre i, sobretot, gaudir de la fotografia.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

Centre de Fotografia KBr
Avinguda del Litoral, núm. 30 - 08005 Barcelona
Telèfon: +34 93 272 31 80
infokbr@fundacionmapfre.org

HORARI GENERAL

1 d'abril - 30 de setembre

Dilluns (excepte festius): tancat.

De dimarts a diumenge (i festius): de les 11 a les 20 h.

Darrer accés: 30 minuts abans del tancament.

La sala es comença a desocupar 10 minuts abans del tancament.

1 d'octubre - 31 de març

Dilluns (excepte festius): tancat.

De dimarts a diumenge (i festius): de les 11 a les 19 h.

Darrer accés: 30 minuts abans del tancament.

La sala es comença desocupar 10 minuts abans del tancament.

AUDIOGUIES:

Disponibles en castellà, anglès i català. Format en línia, accessible amb el mòbil.

Disponible també en dispositiu auditiu, que es pot obtenir a la sala (segons disponibilitat).